

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 11/2014 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökattodirektiiviehdotus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 4 päivänä huhtikuuta 2014 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökattodirektiiviehdotus) (U 14/2014 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Sirpa Salo-Asikainen, ympäristöministeriö
- neuvotteleva virkamies Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö
- ylilääkäri Raimo O. Salonen, Terveys- ja hyvinvoinnin laitos, edustaen sosiaali- ja terveysministeriötä

- ympäristöasiantuntija Anna Virolainen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- ympäristöpäällikkö Fredrik Blomfelt, Metsäteollisuus ry
- asiantuntija Jukka Makkonen, Energiateollisuus ry
- suojeluasiantuntija Otto Bruun, Suomen luonnonsuojeluliitto ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut Suomen Kuntaliitto.

Viitetiedot

Asia on käsitelty yhdessä kirjelmän U 13/2014 vp kanssa (Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (1—50 megawatin polttolaitosten direktiiviehdotus).

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Päästökattodirektiiviehdotus on osa EU:n ns. ilmansuojelupakettia, jonka komissio antoi 18.12.2013. Direktiivi kumoaisi ja korvaisi vuonna 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin tiettyjen ilman epä-

puhtauksien kansallisista päästörajoista 2001/81/EY, jäljempänä NEC-direktiivi.

Päästökattodirektiiviehdotus on keskeinen keino EU:n ilmansuojelutiedonannon tavoitteiden saavuttamisessa. Ilmanlaatua ja laskeumaa koskevien tavoitteiden lisäksi direktiiviehdotuksella pyritään lieventämään ilmastomuutoksen

vaikutuksia niin sanottujen lyhytikäisten ilman epäpuhtauksien, kuten mustan hiilen päästöjä vähentämällä.

Päästökattodirektiiviehdotuksen taustalla on myös kaukokulkeutumisopimuksen (1979, SopS15/1983), niin sanottuun Göteborgin pöytäkirjaan eli happamoitumisen, rehevöitymisen ja alailmakehän otsonimuodostuksen vähentämistä koskevaan pöytäkirjaan (1999, SopS 40/2005) vuonna 2012 tehdyt muutokset (sopimuksen toimeenpanevan elimen (EB) päätökset 2012/1 ja 2012/2) muun muassa rikkidioksidin (SO_2), typen oksidien (NO_x), ammoniakkin (NH_3) ja haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) päästövähennysvelvoitteisiin sekä uudet pienhiukkasia ($\text{PM}_{2.5}$) koskevat päästöjen vähennysvelvoitteet vuodelle 2020. Päästökattodirektiiviehdotuksella toteutettaisiin osa pöytäkirjan velvoitteiden toimeenpanon edellyttämistä muutoksista EU:n lainsäädäntöön.

Direktiivin tavoitteena on vähentää ilman epäpuhtauksien aiheuttamia terveyteen ja ympäristöön kohdistuvia haittoja. Tavoite saavutetaan vahvistamalla päästöjen vähentämisvelvoitteet tietyille ilmaan joutuville epäpuhtauspäästöille sekä velvoittamalla jäsenvaltiot laatimaan ja toteuttamaan kansalliset ilmansuojeluohjelmat sekä tarkkailemaan epäpuhtauspäästöjä ja seuraamaan niiden vaikutuksia ja raportoimaan niistä. Kuten NEC-direktiivissä, ehdotettavassa päästökattodirektiivissä asetettaisiin tavoitteet päästöjen vähentämiselle ja vähimmäisvaatimukset tavoitteiden toimeenpanolle. Jäsenvaltiot voisivat määrittää keinot vaatimusten saavuttamiseksi. Ehdotuksessa kuitenkin yhdenmukaistettaisiin kansallisille ohjelmille asetettavia vaatimuksia sekä ilmaan menevien päästöjen tarkkailu- ja raportointivelvoitteita, millä pyritäisiin paikkaamaan NEC-direktiivissä havaittuja puutteita sekä täyttämään kaukokulkeutumisopimuksessa ja sen pöytäkirjoissa määriteltyjä kansainvälisiä velvoitteita.

Päästökatot määritellään liitteessä II jäsenmaittain prosentteina vuosille 2020 ja 2030 verrattuna vuoden 2005 päästöihin. Sitovat päästöjen vähennysvelvoitteet on määritelty rikkidioksidin (SO_2), typenoksidien (NO_x), haihtuvien or-

gaanisten yhdisteiden lukuun ottamatta metaania (NMVOC), ammoniakkin (NH_3), hiukkasten ($\text{PM}_{2.5}$) ja metaanin (CH_4) päästöille. Vuoden 2020 päästöjen vähennysvelvoitteet ovat metaania lukuunottamatta samat kuin Göteborgin pöytäkirjassa. Metaanille on asetettu päästöjen vähentämisvelvoite vasta vuodelle 2030. Vuoden 2030 päästöjen vähentämisvelvoitteet ovat selvästi tiukemmat useimmille maille ja epäpuhtauksille verrattuna Göteborgin pöytäkirjan vuoden 2020 velvoitteisiin.

Vuosi 2025 olisi välitarkistusvuosi, jonka perusteella arvioitaisiin, ovatko jäsenmaiden toimet riittäviä, jotta vuoden 2030 velvoitteet olisi mahdollista saavuttaa. Välitavoite määriteltäisiin lineaarisesti vuosien 2020 ja 2030 päästovelvoitteiden välistä. Mahdollisista ongelmista välitavoitteen saavuttamisessa tulisi raportoida komissiolle artiklan 9 mukaisesti.

Päästöjen vähennysvelvoitteita määriteltäessä ei otettaisi huomioon kansainvälisen eikä kotimaan lentoliikenteen päästöjä lukuun ottamatta ilma-alusten laskeutumis- ja lentoonlähtöjakson päästöjä. Kansainvälisen meriliikenteen päästöjä ei myöskään otettaisi huomioon päästöjen vähennysvelvoitteita laskettaessa. Kansainvälisessä meriliikenteessä vähennettyjä päästöjä voisi kuitenkin käyttää osana päästöjä vähennysvelvoitetta artiklan 5 mukaisesti.

NEC-direktiivin mukaiset kansalliset päästökatot rikkidioksidille, typenoksideille, ammoniakille sekä haihtuville orgaanisille yhdisteille olisivat voimassa 31 päivään joulukuuta 2019 asti.

NEC-direktiiviin verrattuna täysin uutta on se, että ehdotuksen 5 artiklassa määriteltäisiin kolme joustavuusmekanismia vuoden 2025 väli-vaiheen ja vuoden 2030 päästöjen vähennysvelvoitteiden kustannustehokkaan täytäntöönpanon tukemiseksi. Joustavuusmekanismien käyttö tulisi hyväksyttävä komissiolla päästöjen tarkkailutietojen toimittamisen yhteydessä. Komissio arvioi haettujen joustojen asianmukaisuuden vuosittain. Ehdotuksen mukaiset joustavuusmekanismit olisivat seuraavat:

1) Jäsenvaltiot voisivat vähentää kansainvälisen meriliikenteen päästöjä ja korvata niillä

osan (enintään 20 %) rikkidioksidin, hiukkasten tai typenoksidipäästöjen päästövähennysveloitusta.

2) Jäsenvaltiot voisivat toteuttaa metaanipäästöjen vähennyksiä EU:n lainsäädännön mukaisten yhteisten hankkeiden, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjänsä yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissitoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä (406/2009/EU) sääntöjen mukaisesti.

3) Jäsenvaltiot voisivat ehdottaa tarkistuksia kansallisten päästöjensä aiempien vuosien päästöinventaarioihin. Tämä olisi mahdollista, jos parannetulla ja kattavammalla inventaariomenetelmällä saadut korkeammat päästöt osoittaisivat, että päästöjen vähentämisveloitteita ei saavuteta. Tarkistettujen päästöinventaariomenetelmien pitää perustua tieteelliseen tietoon ja olla läpinäkyviä.

Ehdotuksen 6 artiklan mukaan jäsenvaltioiden tulisi hyväksyä, toteuttaa ja saattaa säännöllisesti ajan tasalle kansalliset vuoteen 2030 ulottuvat ilmansuojeluohjelmat. Ilmansuojeluohjelma olisi keskeinen keino toteuttaa päästöjen vähentämisveloitteet. Ohjelmissa tulisi esittää, miten vähennysveloitteet aiotaan toteuttaa. Ohjelmassa tulisi ilmoittaa ainakin direktiivin liitteen III osassa 2 mainitut tiedot (kansallinen politiikkakehys, toimintavaihtoehdot ja valitut toimenpiteet ja niiden seuranta, kustannukset, kytkennät muihin politiikkalohkoihin ja tarvittaessa perustelut, jos päästökattoja ei voida saavuttaa) sekä mustan hiilen päästöjen vähennyksiä koskevat tiedot.

Lisäksi direktiiviehdotus sisältää päästöinventaarioita ja ennusteita, tarkkailua ja raportointia koskevia säännöksiä.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto toteaa alustavana kantanaan, että direktiiviehdotuksen toimeenpanolla saadaan aikaan huomattavia terveys- ja ympäristöhyötyjä koko Euroopan alueella. Valtioneuvosto pitää tärkeänä direktiivin tavoitetta edistää ilmansuojelua ja parantaa ilmanlaatua ottamalla käyttöön

Euroopan laajuisia toimia. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttäne myös kansallisia toimia ja valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kansalliset toimet ovat kustannuksiltaan tehokkaita saavutettaviin ympäristöhyötyihin nähden. Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti siihen, että nykyisen EU-lainsäädännön (NEC-direktiivi) tavoin direktiiviehdotuksessa jäsenmaille asetetaan vaikutusarviointeihin perustuvat haitta-ainekohtaiset kansalliset päästökattot, joiden avulla ilmanlaatua parannetaan kustannustehokkaasti koko Euroopan alueella. Kansalliset päästökattot jättävät jäsenmaan omaan harkintaan, mistä päästölähteistä se vähentää päästöjään.

Valtioneuvosto toteaa, että käytännössä kansallinen liikkumavara teollisuuden ja energiantuotannon päästöjen vähentämisen osalta on melko vähäinen, koska merkittävää osaa niiden päästöistä säädellään EU-lainsäädännöllä. Myös liikenteen päästöjä säädellään EU-normein, mutta liikenteen aiheuttamiin ilmanlaatuongelmiin voidaan vaikuttaa myös kansallisesti muun muassa autoverotuksella, liikenteen hinnoittelulla ja joukkoliikennettä koskevilla ratkaisuilla. Maataloudesta peräisin olevien päästöjen, lähinnä metaani- ja ammoniakkipäästöjen vähentämisessä, on kansallista liikkumavaraa. Maatalouden päästöjä koskeva nitraattiasetus ja maatalouden ympäristö- ja investointitukijärjestelmät jättävät kansallisesti päätettäväksi sen, kuinka paljon ja millä keinoin maatalouden päästöjä vähennetään. Alustavien arvioiden mukaan direktiiviehdotuksen täytäntöönpano näyttäisi edellyttävän päästöjen vähentämistoimien tehostamista erityisesti maataloudessa. Maatalous vastaa 90-prosenttisesti Suomen ammoniakkipäästöistä eikä näiden päästöjen vähentämistä voi merkittävästi toteuttaa muilla toimialoilla. Myös pienhiukkaspäästöjen rajoittamisessa on kansallista liikkumavaraa, koska pienpolttoa koskevaa EU-lainsäädäntöä vasta valmistellaan. Merkittävä osa pienhiukkasten päästöistä Suomessa on peräisin kiinteistökohtaisesta puun pienpoltosta.

Valtioneuvosto toteaa, että maaperän ja vesistöjen rehevöityminen ja paikallinen huono ilmanlaatu ovat ongelmia myös Suomessa. Vaikka ilmanlaatu on nykyisellään huomattavasti pa-

remppi Suomessa kuin useimmissa muissa EU-maissa, tuottaa ilmanlaadun parantaminen ympäristö- ja terveyshyötyjä myös Suomessa, joskaan ei niin merkittäviä kuin useissa muissa maissa. Valtioneuvosto katsookin, että ehdotetun päästökattodirektiivin velvoitteiden toteuttaminen saattaa joltain osin olla kustannustehontaa Suomessa, koska saavutettavat terveys- ja ympäristöhyödyt eivät ole yhtä mittavia kuin Keski- ja Etelä-Euroopassa.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotuksen mukaisten päästökattojen toteuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden selvittäminen on tärkeää. Jo käynnistyneiden kansallisten selvityksien avulla on tarkoitus arvioida, voidaanko esimerkiksi ammoniakki-, typenoksidi- tai hiukkaspäästöille asetetut päästöjen vähentämisvelvoitteet toteuttaa ilman kohtuuttomia kustannuksia, vai pitäisikö direktiiviin pyrkiä sisällyttämään asiaa koskevia joustoelementtejä. Koska direktiiviehdotuksen vuoden 2020 päästövähennysvelvoitteet ovat samat kuin Göteborgin pöytäkirjan muutoksessa, valtioneuvosto katsoo, että myös-
kään Göteborgin pöytäkirjan muutosta ei ole tarkoituksenmukaista ratifioida ennen kuin Suomen ammoniakkipäästöjen vähentämisvelvoitteiden toteuttamismahdollisuudet on selvitetty.

Valtioneuvosto pitää lähtökohtaisesti kannattavana myös sitä, että nykyisestä EU-lainsä-

dännöstä (NEC-direktiivi) poiketen direktiiviehdotuksessa on asetettu päästövähennysvelvoite metaanille ja seurantavelvoite myös mustalle hiilelle. Valtioneuvosto toteaa, että nämä toimet tukevat myös ilmastomuutoksen hillintää, mutta pitää kuitenkin tärkeänä, että direktiiviehdotuksella ei luoda tarpeetonta päällekkäistä sääntelyä ilmastomuutoksen hillintää koskevan lainsäädännön kanssa.

Valtioneuvosto katsoo, että direktiiviehdotuksessa esitetty keskeinen toimeenpanon työkalu, kansallinen ilmansuojeluohjelma, on tehokas ja riittävän joustava tapa toteuttaa tarvittavat päästöjen vähennykset. Ilmansuojeluohjelmassa jäsenmaan tulee yksilöidä ne toimet, joilla direktiivin tavoitteet saavutetaan. Ilmansuojeluohjelmaan sisältyvä säännöllinen seuranta ja raportointi varmistavat sen, että korjaaviin toimiin ryhtyminen on ripeää. Seuranta ja raportointi tulee kuitenkin toteuttaa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa siten, että hallinnollinen taakka ei muodostu liian raskaaksi.

Valtioneuvosto katsoo alustavasti, että ehdotuksen mukaista säädösvallan siirtoa ei tulisi tehdä ilman määräaika, vaan esimerkiksi viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Valtioneuvosto katsoo myös, että säädösvallan siirron tarpeellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta kokonaisuudessaan on selvitettävä tarkemmin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta yhtyy näkemykseen ilmanlaadun parantamisen tärkeydestä katsoen, että toimien tulee olla kustannuksiltaan tehokkaita saavutettaviin ympäristöhyötyihin nähden. Jäsenmaille asetetaan kansalliset haitta-ainekohtaiset päästökatot, mutta jäsenmaat itse päättävät, mihin päästölähteisiin vähennysvelvoitteet kohdistetaan. Valtioneuvosto toteaa, että ilmanlaadun parantaminen tuottaa ympäristö- ja terveyshyötyjä Suomessakin, mutta ei niin merkittäviä kuin useissa muissa EU:n jäsenmaissa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen vaikutusarvion mukaan

ulkoilman pienhiukkaset aiheuttivat Suomessa vuonna 2005 noin 1 800 ennen aikaista sydän- ja verisuonitauti- sekä hengityssairauskuolemaa, minkä lisäksi taloudelliset menetykset sairauspäivistä olivat huomattavat.

Direktiiviehdotuksen mukaiset päästövähennykset ovat Suomessa vuonna 2030 seuraavat: rikkidioksidipäästöt (SO₂) 30 %, typenoksidipäästöt (NO_x) 51 %, ammoniakkipäästöt (NH₃) 20 %, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt (NMVOC) 46 %, pienhiukkasten päästöt (PM_{2,5}) 39 % ja metaanin päästöt (CH₄) 15 %. Pienemmät kuin vuonna 2005. Komission arvion

mukaan ilmansaasteista aiheutuvien elinvuosi-
menetysten määrä vähenisi EU:n alueella 52 %
nykykehitykseen verrattuna, Suomessa 29 %.
Suomelle ehdotetut päästövähennystavoitteet
ovat yleisesti ja varsinkin pienhiukkasten osalta
pienemmät kuin useille muille jäsenmaille ehdo-
tetut tavoitteet kaupunkiemme ja teollisuuspaik-
kakuntien parantuneen ilmanlaadun johdosta.
Tarvittavien toimenpiteiden kustannustehok-
kuuden ja vaikuttavuuden selvittäminen on vie-
lä kesken.

Lähtökohtaisesti on selvää, että EU:n laajui-
nen sääntely hyödyttää myös Suomea, koska
Keski-Euroopassa toteutettavat päästövähenn-
ykset parantavat varsinkin Etelä-Suomen il-
manlaatua, sillä pienhiukkasten vuosipitoisuu-
desta (PM_{2,5}) noin puolet on peräisin kaukokul-
keumasta. Myös kevät- ja kesäkauden otsoni-
huippuihin Suomessa vaikuttavat Keski-Euroo-
pan suurten liikennekeskittymien päästöistä
muodostuvat otsonikulkeumat.

Kaukokulkeuman ohella kaupunkien pienta-
loalueilla ja taajamissa paikallisesti kohonneita
PM_{2,5}-pitoisuuksia aiheuttaa kotitalouksien har-
joittama biomassan pienpoltto. Pientalojen puun
energiakäyttö on 2000-luvulla lisääntynyt Suo-
messä lähes puolella. Pienpolton arvioidaan ai-
heuttaneen vuonna 2010 yli puolet Suomen
PM_{2,5}-päästöistä ja 83 % syöpävaarallisista

PAH-4-yhdisteistä. Terveiden ja hyvinvoinnin
laitoksen pitkäaikainen tutkimus on osoittanut,
että ilman kaukolämpöä olevilla, runsasta puun-
polttoa suosivilla pääkaupunkiseudun pienta-
loalueilla asuvalla väestöllä on merkittävästi ko-
honnut ennenaikaisen sydän- ja verisuonitauti-
kuoleman riski ja hengityssairauskuoleman ris-
ki verrattuna kaukolämpöverkossa oleviin, vä-
hän puunpolttoa harjoittaviin pientaloalueisiin.
Pienpolttolaitteille asetettavaan vaatimustasoon
tulisi tulevaisuudessa tästä syystä kiinnittää huo-
miota.

Valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin tär-
keänä, että jo käynnistettyjen selvitysten avulla
arvioidaan ennen lopullisten kantojen muodosta-
mista, voidaanko esimerkiksi ammoniakki-, ty-
penoksidi- tai hiukkaspäästöille asetetut päästö-
jen vähentämisvelvoitteet toteuttaa ilman koh-
tuuttomia kustannuksia vai tuleeko direktiiviin
pyrkä sisällyttämään asiaa koskevia joustoele-
menttejä.

Lausunto

Lausuntonaan ympäristövaliokunta ilmoittaa,

*että se yhtyy asiassa valtioneuvoston
kantaan korostaen edellä esitettyjä nä-
kökohtia.*

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2014

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Rakel Hiltunen /sd
jäs. Tarja Filatov /sd
Christina Gestrin /r (osittain)
Timo Heinonen /kok
Antti Kaikkonen /kesk (osittain)
Pauli Kiuru /kok

Jukka Kärnä /sd
Jari Lindström /ps
Martti Mölsä /ps
Sari Palm /kd
Raimo Piirainen /sd
Anni Sinnemäki /vihr
Juha Väättäinen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Esitykset koskevat sekä Euroopan parlamentin että neuvoston direktiivejä: 1—50 megawatin polttolaitosten direktiiviehdotusta sekä ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi päästökattodirektiiviehdotuksesta. Edellä mainitut esitykset ovat osa myös Euroopan komission viime vuoden lopulla antamaa ilmastonsuojelupakettia.

Ensinnäkin perussuomalaisten valiokuntaryhmä on alusta pitäen suhtautunut varsin kriittisesti nyt tehtyihin esityksiin. Emme ole esimerkiksi teollisuuden kilpailukyyn suhteen olleet mielissämme siitä, että ilmastopolitiikan kriteereitä on lähdetty ylipäänsä muuttamaan kesken voimassa olevan sopimuskauden. Tällä näemme olevan negatiivisia vaikutuksia juuri etenkin teollisuutemme kilpailukykyyn sekä Suomessa että muuallakin Euroopassa. Varsinkin, kun maamme hallitus on vielä tämän lisäksi heikentänyt teollisuutemme kilpailukykyä entisestään omilla toimillaan. Huonona esimerkkinä tällaisesta toiminnasta voidaan juuri mainita ns. Windfall-vero, joka on myös heikentänyt kotimaisen teollisuutemme investointihalukkuutta. Teollisuuden taakkaa lisää vielä entisestään onneton rikkidirektiivipäätös, mikä myös lamauttaa teollisuutta vielä lisää. Yhtenä hyvänä huonona esimerkkinä voidaan mainita, että ehdotuksen hiukkaspäästörajat edellyttävät huomattavia toimia erityisesti alle 10 MW:n biopolttoainetta käyttävissä laitoksissa. Tämä tulee laitoksille joissakin tapauksissa hyvin kalliiksi. Tähän kokonaisuuteen kun lisätään vielä nyt käsittelyssä olevat esitykset, niin tilanne ei todellakaan näytä hyvältä.

Toisaalta valiokuntaryhmämme on myös huolissaan niistä mahdollisista vaikutuksista, mitä nyt esillä olevat esitykset mahdollisesti aiheuttavat maamme teollisuudelle ylimääraisten velvoitteiden muodossa. Tämän vuoksi Suomen tulisi puolustaa voimakkaammin pienten polttolaitosten kansallista sääntelyä — vähintään kaik-

kein pienimpien laitosten osalta, sillä on selvää, että kustannukset ainakin nousevat ilman, että niillä on merkittäviä vaikutuksia ilmastonsuojeluprosessissa kokonaisuutena. Peruslähtökohtana tulisi olla perussuomalaisten mielestä se, ettei maamme teollisuudelle tule toimeenpanossa lainsäädännön vuoksi ylimääraisia vaatimuksia erilaisten direktiivien, kuten päästökattodirektiivin, kautta. Näkemyksemme mukaan pääpyrkimyksenä pitäisikin olla, että päästöjen vähentäminen tapahtuu uusien investointien kautta.

Kolmanneksi valiokuntaryhmämme näkee, että EU:n sääntelystä puhuttaessa tulisi aina asettaa etusijalle maamme kansallinen etu, ja tässä valiokuntaryhmämme perää sitä, että ainakin siirtymäaikojen tulisi olla riittävän pitkiä. Maamme tulisiikin kyseenalaistaa EU-tasoisien päätöksenteon sekä ohjauksen toimenpiteet silloin, kun kansallisella lainsäädännöllä pystyttäisiin paremmin ottamaan huomioon maamme omat erityispiirteet etenkin biopolttoaineiden osalta siten, ettei niiden tuotanto maassamme jatkossa vaarannu. Yleisestikin erityisesti tulisi huolehtia, että typenoksidien osalta ymmärrettäisiin päästökaton vaikutukset. Suomen on tärkeää huolehtia, ettei päästökattodirektiivi aiheuta lisäsääntelyä jo merkittävästi säännellylle energia-alalle.

Lopuksi valiokuntaryhmämme haluaa vielä kertaalleen muistuttaa siitä, että Durbanin ilmastokokouksessa vuonna 2011 hallituksen lepsun toiminnan seurauksena metsistämme tuli hiilinielujen sijasta päästölähde. Myöhemmin tämä on kompensoitu maallemme päästöoikeuksien lisäämisellä. Käytännössä emme kuitenkaan ole tyytyväisiä kompensatioihin, sillä niiden hinta on käytännössä romahtanut. Suomen tulisi pyrkiä edistämään päästökattodirektiiviä päästöjen pääasiallisena vähennyskeinona huomioiden kuitenkin ilmastopolitiikan vaikutukset. Tästä johtuen haluamme yhä, että maallemme maksetaan täysi rahallinen kompensatio eikä pelkkää

ilmaa. On myös syytä huomioda se, että maamme on ollut eturintamassa ympäristöasioissa. Tästä johtuen asemaamme ei ole kuitenkaan huomioitu.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valiokunta ottaa edellä olevan huomioon eikä yhdy valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2014

Jari Lindström /ps
Martti Mölsä /ps
Juha Väättäinen /ps